

**Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин і регіональних студій**

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН І РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

**Матеріали Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції (м. Луцьк, 6 грудня 2021 р.)**

**Луцьк
Вежа-Друк
2021**

УДК 327:913(21):001.8(063)

А 43

Рекомендовано до друку вченою радою
факультету міжнародних відносин Волинського
національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 7 від 1.12.2021 р.)

Рецензенти: **Джаман В. О.** – доктор географічних наук, професор кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;
Карпчук Н. П. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу Волинського національного університету ім. Лесі Українки

Актуальні проблеми міжнародних відносин і регіональних досліджень :
А 43 матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Луцьк, 6 грудня 2021 р.) / за ред. В. Й. Лажніка. – Луцьк : Вежа-Друк, 2021. – 360 с.

ISBN 978-966-940-387-2

У збірнику матеріалів конференції висвітлюються актуальні проблеми міжнародних відносин і регіональних досліджень, які були розглянуті на Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції в м. Луцьку 6 грудня 2021 р. Розглядаються теоретико-методологічні проблеми розвитку міжнародних відносин, зовнішньої політики країн світу та регіональних досліджень, розкриваються питання та проблеми регіонального вивчення соціально-економічних, політичних, етнополітичних і демографічних процесів розвитку регіонів України й окремих країн світу, а також особливості розвитку туризму, зовнішньополітичних і внутрішньополітичних процесів в окремих країнах і регіонах світу.

Збірка розрахована на широке коло фахівців із міжнародних відносин, регіоналістики та країнознавства, спеціалістів, що працюють у структурних підрозділах органів державної влади й управління, географів, істориків, політологів, економістів, туризмознавців, студентів і викладачів, а також усіх, хто цікавиться проблемами розвитку міжнародних відносин і регіональних досліджень.

УДК 327:913(21):001.8(063)

ISBN 978-966-940-387-2

© Волинський національний університет
імені Лесі Українки, 2021
© Колектив авторів, 2021

ЗМІСТ

Актуальні питання та проблеми міжнародних відносин

<i>Мамчур О. І., Ванда І. В., Кичма Ю.-М. В. Коновалова М. В.</i>	Зміни на політичній карті світу на початку XXI ст.: географічні особливості.....	9
<i>Вавринюк А. А.</i>	Іноземне лобювання: вияв демократичних цінностей чи загроза державному суверенітету?	13
<i>Райков А. Е.</i>	Międzynarodowe konferencje Wielkiej trójki a wschodnia granica powojennej Polski	16
<i>Кулик С. М., Лобанкова А. О. Романюк Н. І.</i>	Протистояння на кордоні: міграційна криза між Польшею та Білоруссю	24
<i>Трач О. С., Михалюк Н. Ю. Бекеша О. І., Балак І. О. Тишкун Ю. Я.</i>	Міграційна криза на білорусько-польському кордоні	28
<i>Кулик С. М., Веремчук А. І.</i>	Віртуальна дипломатія: переваги та недоліки	31
<i>Приц В. Ю.</i>	Участь України у «Люблінському трикутнику»	34
<i>Патійчук В. О., Турбан А. Р., Ціпошук С. А. Столярчук К. В., Кулик С. М. Большук О. В.</i>	Особливості участі Італії в PESCO	38
<i>Кулініч І. А., Хомич І. О. Федун М. В., Моренчук А. А. Зінчук М. В., Кулик С. М. Боришкевич О. А.</i>	«Заморожування» міжнародного конфлікту: межі використання досвіду Німеччини та Кореї в Україні	41
<i>Друзюк О. І.</i>	Врегулювання російсько-українського конфлікту як тема зустрічей Папи Римського з представниками влади	45
<i>Михтуненко В. В.</i>	Азійська криза 1997 року та її наслідки для Південної Кореї	49
<i>Алексєєва І. А., Моренчук А. А.</i>	Політичні причини Нагірно-Карабаського конфлікту	53
	Підтримка дій білоруської опозиції на міжнародній арені	57
	Історія миротворчої діяльності ООН	61
	Особливості військово-промислових комплексів України та Польщі	65
	Воєнна доктрина КНР	68
	Особливості формування військово-промислового комплексу КНДР	71
	Особливості діяльності приватних військових компаній у країнах світу	73
	Експансія Китаю в Південно-Китайському морі	74
	Західні Балкани в геополітичних планах Російської Федерації	78
	Арктика як зона зіткнення геополітичних інтересів країн світу	80

Завадська Є. О., Копачинська Г. В. Панчук А. І.	Теорія «життєвого простору» в працях німецьких геополітиків	83
Пальоха Д. М.	Роль міжнародної спільноти у захисті афганських жінок і дівчат	86
Jaworski Piotr	Проросійські організацій в Україні як інструмент впливу Російської Федерації	90
	Dwa filary rozwoju wartości człowieka w panoramie Rocznika Polsko-Ukraińskiego «Edukacja Zawodowa i Ustawiczna»	91

Актуальні питання й проблеми зовнішньої політики країн світу та міждержавних відносин

Кисіль С. Моренчук А. А. Vasylevska V. O., Balak I. O. Подрєз Ю. В.	Проблема розподілу водних ресурсів між Індією та Пакистаном	97
	Features of Australian foreign policy	100
Таранік В. О., Вознюк Є. В. Костюк М. В., Вознюк Є. В. Калюш І. О.	Активізація близькосхідної політики Франції за президентства Е. Макрона	103
	Сучасні двосторонні відносини України та США	105
	Сучасні американсько-російські відносини	108
Новак Р. І., Коцан Р. І. Klimchuk K. M., Pikulyk O. B. Васильчук А. І., Моренчук А. А. Назар І. М., Карагодіна А. В.	Основні етапи взаємовідносин США та країн Латинської Америки	111
	Modern Interstate Relations between the United States and Georgia	115
	Cultural and humanitarian cooperation between Ukraine and Canada	117
	Розвиток російсько-білоруських відносин у кінці ХХ – на початку ХХІ століття	120
	Основні етапи та особливості розвитку російсько-грузинських відносин у кінці ХХ – на початку ХХІ століття	123
Лебідь С. Ю.	Розвиток туристичного співробітництва України з країнами ЄС	126
Герасимчук М. А.	Діяльність діаспор як напрям розвитку українсько-грузинських відносин	129
Пікулик О. Б., Носко О. О. Бондаренко А. Р., Кулик С. М. Жеребило М. Ф., Кулик С. М. Фіногенова С. І., Коцан Н. Н., Коцан Р. І.	Сучасні політичні відносини та військово-технічне співробітництво між Україною та Туреччиною	132
	Особливості білорусько-російського військово-технічного співробітництва	135
	«Футбольна війна» між Сальвадором і Гондурасом ...	138
	Методи дослідження зовнішньої політики держави	140

Сучасний стан і проблеми розвитку міжнародних економічних відносин

<i>Мандрик І. П., Маковецька Л. О., Кутній Т. А. Заячук Н. М.</i>	Україна на світовому ринку металургійної продукції	143
	Сучасні виклики для міжнародних економічних зв'язків України	147
<i>Дідух Д. Г.</i>	Сучасний стан торгівлі товарами між Україною та Туреччиною	151

Міжнародна, регіональна та національна безпека

<i>Федонюк С. В., Оліферук В. В. Горобець І. В.</i>	Концепції інформаційної безпеки провідних міжнародних акторів.....	155
	Зміна влади в Афганістані та виклики безпеці Індії	160
<i>Кіяниця В. В.</i>	Актуальні безпекові виклики Ісламської Республіки Іран у регіоні Перської затоки	162
<i>Horbach A., Vozniuk Ye.</i>	Influence of Non-governmental Organizations on Information Security of Ukraine	167
<i>Карпо В. Л., Нечасєва-Юрійчук Н. В.</i>	Інформаційні виміри регіональної безпеки в умовах російсько-української війни	170
<i>Швайдак Ю. Р., Патлашинська І. В.</i>	Забезпечення інформаційної безпеки в Україні	173
<i>Паславська К. В., Іванішин М. В.</i>	Російські телеканали як інструмент впливу на інформаційну безпеку України	176

Європейські інтеграційні процеси, транскордонне й міжрегіональне співробітництво

<i>Смирнов І. Г.</i>	Єврологістичний проєкт ЄС «Ініціатива Тримор'я» та геополітична концепція Міжмор'я: український контекст	179
<i>Лепетюха С. С., Коцан Н. Н., Коцан Р. І.</i>	Європейський Союз та програма «Східне партнерство»	182
<i>Мороз У. С., Трофимчук В. О., Коцан Р. І.</i>	Проблематика інтеграційних процесів України в працях науковців	186
<i>Ванда І. В.</i>	Транскордонна асоціація Єврорегіон Розточчя: формування, функціонування, просторові особливості.....	189
<i>Трач О. С., Коцан Н. Н., Коцан Р. І.</i>	Особливості налагодження чесько-словацького транскордонного співробітництва	194
<i>Конюрьська Д. А., Коцан Н. Н., Коцан Р. І.</i>	Створення та діяльність «Програми транскордонного співробітництва Польща – Білорусь – Україна»	197

<i>Таранік В. О., Коцан Н. Н. Гись Д. Я., Коцан Н. Н., Коцан Р. І. Назар І. М., Коцан Н. Н., Коцан Р. І. Паславська К. В., Коцан Н. Н., Коцан Р. І. Годорожа М. О., Коцан Н. Н., Коцан Р. І.</i>	Створення та діяльність євро регіону «Піреней-Середземномор'я» ..... Історія створення та функціонування євро регіону «Прадед» ..... Створення та вектори розвитку євро регіону «Адріатика» ..... Створення та основні напрями функціонування євро регіону «Глаценсіс» ..... Євро регіон «Буг»: виникнення та перспективи розвитку	199 203 206 209 213
--	---	---------------------------------

Сучасні проблеми внутрішньої політики, політичного та соціально-економічного розвитку країн світу

<i>Панишко Г. Т., Кушнірчук Р. В. Ріпа В. М., Філоненко І. М. Корнова Т. І., Вознюк Є. В. Клочун В. В.</i>	Особливості проведення дебатів між кандидатами в президенти США у 2020 році ..... Сепаратизм у країнах Західної Європи ..... Угорський сепаратизм на Закарпатті ..... Рух «Танвай» як початок тайванського націоналізму ..... Проблема бідності в Україні в контексті міжнародних стандартів	218 221 225 227 231
<i>Онищук В. В.</i>	Вплив пандемії COVID-19 на Україну та суспільство	236
<i>Ткаченко І. Ю., Копачинська Г. В. Конюська Д. А., Вознюк Є. В. Матящук Ю. М., Коцан Н. Н., Коцан Р. І. Прокопчук В. В., Коцан Н. Н.</i>	Актуальність інклюзивної освіти в Україні ..... Методичні основи дослідження політичного розвитку держави ..... Методичні основи дослідження розвитку оборонно- промислового комплексу держави	237 240 242

Демографічні та соціально-економічні проблеми регіонального розвитку

<i>Гукалова І. В.</i>	Інклюзивний вектор міських практик: проблеми та перспективи	245
<i>Дудник І. М.</i>	Концепція туристично-географічної системи як методологічний засіб дослідження регіонального розвитку туризму	249
<i>Артёмченко С. В.</i>	Туризм и региональное развитие	254

<i>Шабашова Л. Ю.</i>	Принципи розвитку сельбищних територій метрополісного регіону	257
<i>Корнійчук О. П.</i>	Стратегія розвитку метрополій України та їх систем охорони здоров'я як глобальних міст	260
<i>Бондар В. В.</i>	Аналіз чинників територіального розміщення торговельно-розважальних центрів найбільших метрополісів країни	263
<i>Дудник І. М., Шишка І. І. Вовк Н. В., Трофимчук В. О. Лажнік В. Й.</i>	Локальна туристична дестинація як форма регіонального розвитку туризму	267
	Регіональна політика розвитку Угорщини й України	271
	Сучасна демографічна ситуація у Словацькій Республіці	273
<i>Нападовська Г. Ю., Шостак В. О. Маковецька Л. О., Якубець Л. В. Гرابко О. І.</i>	Демографічне старіння в Україні: аналіз соціально-економічних наслідків та викликів	282
	Інноваційна діяльність Волинської області	287
	Проект «Дія City» як інструмент розвитку ІТ-ринку в Україні	290

Сучасний стан та проблеми туристичного регіонознавства

<i>Дудник І. М., Лук'янюк В. В. Ткачук Л. М.</i>	Концепція національної туристичної системи в регіональних дослідженнях туризму	293
	Туризм під час пандемії: актуальні тенденції та проблеми	296
<i>Нладкуї О. В.</i>	Characteristic of Health Tourism Potential in Ivano-Frankivsk Region of Ukraine	299
<i>Мальчикова Д. С., Нападовська Г. Ю., Кекутія Д. Ш.</i>	Шляхи оптимізації використання туристично-рекреаційного потенціалу Херсонської області	302
<i>Дудник І. М., Дзендзюра Н. М. Фёдорова И. Л.</i>	Авіаційний чинник розвитку міжнародного туризму	306
	Глэмпинг как новое направление в экологическом туризме	309
<i>Дудник І. М., Кармазін А. О. Руднєва М. Г.</i>	Регіональний розвиток медичного туризму	313
	Важливі орнітологічні території як основа розвитку бьордвочінг-туризму в Україні	316
<i>Майстер А. А.</i>	Сучасний стан розвитку туризму в Німеччині	319
<i>Коцан Н. Н., Соловенюк Ю. Ю. Заруцкий С. А.</i>	Особливості регіонального розвитку сільського зеленого туризму Німеччини	323
	Потенциал использования элементов традиционной народной культуры для развития туризма в Малоритском районе Брестской области	325
<i>Сугак І. Л.</i>	Проблеми розвитку туризму в Єгипті	330

Патійчук В. О., Нетробчук І. М., Тарасюк Н. А., Ціпошук С. А. Єрко А. В., Єрко І. В., Мельник Н. В., Качаровський Р. Є. Чижевська Л. Т., Карпюк З. К., Мельник О. В., Павлушенко М. О., Качаровський Р. Є.	Туристичний потенціал водних об'єктів Волинської області	332
	Транспортна мережа як важливий елемент туристичної інфраструктури (на прикладі Вишнівської ТГ Волинської області)	337
	Сучасний стан природного рекреаційного потенціалу Самарівської ТГ Волинської області.....	340

Екологічні проблеми регіонального сталого розвитку

Тезбір Р. В.	Політика Республіки Сінгапур у питанні боротьби зі змінами клімату	344
Скороход І. С., Костюк Д. В. Мартинюк В. О., Зубкович І. В.	Формування стратегії розвитку відновлювальної енергетики у світі	348
	Дослідження геоекологічного стану озер транскордонних природоохоронних територій (на прикладі озера Мошне, Шацький національний природний парк)	351

Л. Т. Чижевська – кандидат географічних наук, доцент кафедри фізичної географії Волинського національного університету імені Лесі Українки;
З. К. Карпюк – кандидат географічних наук, доцент кафедри фізичної географії Волинського національного університету імені Лесі Українки;
О. В. Мельник – лаборант кафедри фізичної географії Волинського національного університету імені Лесі Українки;
М. О. Павлушенко – начальник відділу освіти, молоді та спорту Рокитнівської селищної ради Сарненського району Рівненської області;
Р. Є. Качаровський – магістр географії, інженер II категорії навчальної лабораторії краєзнавчих атласів кафедри фізичної географії Волинського національного університету імені Лесі Українки

СУЧАСНИЙ СТАН ПРИРОДНОГО РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ САМАРІВСЬКОЇ ТГ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Роботу виконано на кафедрі фізичної географії географічного факультету ВНУ ім. Лесі Українки

Досліджено процес утворення Самарівської територіальної громади (ТГ) Ковельського району Волинської області. Охарактеризовано природні умови та ресурси, зосереджено увагу на кліматичних і гідрологічних особливостях, проведено морфометричний аналіз річкового та озерного фондів. Деталізовано інформацію щодо лісових і лісомисливських ресурсів. Обґрунтовано передумови формування природно-заповідних об'єктів і територій в межах громади, проаналізовано їх особливості. Визначено проблеми розвитку рекреаційного комплексу ТГ та запропоновано шляхи їх вирішення.

Ключові слова: рекреаційні ресурси, природні ресурси, Самарівська ТГ, Ковельський район, Волинська область

Chizhevskaya L. T., Karpyuk Z. K., Melnyk O. V., Pavlushenko M. O., Kacharovskiy R. E.
The Current State of Natural Recreation Potential of Samary TG Volyn region. Natural conditions and resources are characterized, attention is paid to climatic and hydrological features, morphometric analysis of river and lake funds is carried out. Information on forest and forestry resources is detailed. The preconditions for the formation of nature reserves and territories within the community are substantiated, their features are analyzed. The problems of development of the recreational complex of TG are determined and the ways of their solution are offered.

Key words: recreational resources, natural resources, Samary TG, Kovel district, Volyn region.

Завдяки руху України до європейської моделі місцевого управління у період із 2015 до 2020 рр. на території Волинської області сформовано 54 громади, з них понад 30 сільських, серед яких і Самарівська ТГ Ковельського району. При об'єднанні територій враховано їх природні, історико-культурні та соціально-економічні особливості. Відбувся перерозподіл природних і фінансових ресурсів, які до цього зосереджувалися на центральному чи регіональному рівнях управління. Досить важливим у процесі децентралізації є передача територіальним громадам частини

функцій охорони природи, дослідження природоресурсного потенціалу на локальному рівні, водного балансу регіону.

У 2020 р. постановою ВР України від 17.07.2020 р. «Про утворення та ліквідацію районів» № 807-ІХ територія регіону була поділена на чотири райони, а Самарівська ТГ увійшла до складу Ковельського району (центр м. Ковель, площа 7 658,7 км², населення 269 595 осіб, включає 23 ТГ) [2–3; 5; 8; 10].

Самарівська сільська територіальна громада утворилася 09 жовтня 2016 р. шляхом об'єднання чотирьох сільських рад. До неї увійшло 19 сіл: Березники, Боровуха, Бродяutine, Головище, Залисиця, Залухів, Занівське, Заприп'ять, Козовата, Мале Оріхове, Межисить, Підв'язні, Почапи, Самари, Самари-Оріхові, Теремовичі, Хабарище, Щетинська Воля, Язавні. Центром громади площею 256,8 км² з населенням 5 460 осіб є с. Самари [2–3; 5; 8; 10].

Метою роботи є детальне дослідження наявного у Самарівській ТГ природного рекреаційного потенціалу.

Кліматичні умови і ресурси ТГ сприятливі для здійснення рекреації та туризму упродовж року (середньорічна зимова температура – -4,7 °С, літня – +18,1 °С, середньорічна кількість опадів – 593 мм).

Рекреаційне значення мають водні ресурси. В межах ТГ нараховується низка великих озер загальною площею понад 1890,2 га, серед яких: Волянське (поблизу с. Щетинська Воля), Святе (поблизу с. Залухів), Луки (неподалік с. Самари), Оріхове (поблизу с. Самари), Оріховець (поблизу с. Мале Оріхове), Броно (поблизу с. Самари), Теремовицьке (неподалік с. Мале Оріхове). Об'єм водної маси 42,04 млн м³ (табл. 1). Територією громади протікає р. Прип'ять. Неподалік сіл Самари та Березники розташовані два ставки. Водні об'єкти громади є привабливими в інвестиційному плані задля оренди водних плес з метою купання, розведення риби, раків та організації відпочинку [3; 5; 7–8; 10].

Таблиця 1

Морфометричні показники озер Самарівської ТГ [3; 5; 7–8; 10]

Назва озера	Площа водного дзеркала, га	Максимальна глибина, м	Об'єм водної маси, млн м ³
Волянське	405,0	6,0	12,15
Святе	28,0	5,0	0,7
Луки	125,0	10,0	8,0
Оріхове	550,0	3,6	5,7
Оріховець	147,5	3,0	1,47
Броно	26,0	2,4	0,54
Теремовицьке	57,0	8,0	0,74
Велика Близна	23,7	6,4	0,69
Мала Близна	9,0	4,9	0,15
Велике Оріхове	460,0	6,0	10,1
Засвяття	59,0	8,0	1,8

Ліси займають третину площі громади та розміщені в межах лісництв ДП «Ратнівське ЛМГ» та ДП СЛАП «Ратнеагроліс». Лісові рекреаційні ресурси представлені переважно хвойними породами з домішкою дуба, які, як відомо, є найбільш цінними в рекреаційному відношенні. Потенціал фауністичних ресурсів визначається наявністю цінних видів лікувальних трав та дикорослих ягід. Місцеві ліси багаті на чорницю, малину, ожину, лохину. У межах громади функціонує товариство мисливців і рибалок, діяльність якого спрямована на використання таких мисливських тварин, як лосі, олені благородні і плямисті, косулі, кабани, зайці-русаки, білки, лисиці, єнотовидні собаки, видри, куниці кам'яні й лісові, лані європейські, бобрі, тхори чорні, куріпки сірі [1; 3; 5; 8; 10].

У межах Самарівської ТГ знаходяться вісім природоохоронних об'єктів, загальною площею 2515,11 га, що належать до двох категорій об'єктів ПЗФ: шість заказників (із них один лісовий (1,1) та п'ять гідрологічних (2511,9 га)) та дві ботанічні пам'ятки природи (2,11 га) (табл. 2). Формування мережі ПЗФ ТГ відбувалося переважно за часів незалежності України, у 90-х рр. ХХ ст. Адже до цього на території громади існували лише два об'єкти – лісовий заказник «Гірницький» (1983 р.) та ботанічна пам'ятка природи «Гірницький ялиник» (1986 р.) [3–6; 8–10].

Таблиця 2

Об'єкти ПЗФ Самарівської ТГ Волинської області [3–6; 8–10]

Назва об'єкта	Місце знаходження	Площа, га	Нормативний документ, орган, що утворив і дата утворення
<i>Лісовий заказник</i>			
«Гірницький»	ДП «Ратнівське ЛМГ»	1,1	Рішення Волинської обласної ради від 26.07.1983 р. № 272
<i>Гідрологічні заказники</i>			
«Броно»	с. Самари	67,0	Рішення Волинської обласної ради від 17.03.1994 р. № 17/19
«Залухівський»	с. Самари, ДП СЛАП «Ратнеагроліс»	839,4	Розпорядження Волинської обласної ради від 03.03.1993 р. № 18-р.
«Озерця»	ДП «Ратнівське ЛМГ»	661,0	Розпорядження Волинської обласної ради від 03.03.1993 р. № 18-р (реорг. 03.05.2000 р. № 12/3)
«Оріхівський»	с. Самари, ДП СЛАП «Ратнеагроліс»	824,0	Розпорядження Волинської ОДА від 16.10.1996 р. № 551
«Гірницьке болото»	ДП «Ратнівське ЛМГ»	120,5	Рішення Волинської обласної ради від 17.03.1994 р. № 17/19
<i>Ботанічні пам'ятки природи</i>			
«Дуб звичайний»	ДП «Ратнівське ЛМГ»	0,01	Рішення Волинської обласної ради від 17.03.1994 р. № 17/19
«Гірницький ялиник»	ДП «Ратнівське ЛМГ»	2,1	Розпорядження Волинського облвиконкому від 20.11.1986 р. № 361-р.

У лісовому заказнику «Гірницький» під охороною перебуває високобонітетний лісовий масив природного походження із ялини європейської *Picea abies*, віком до 90 років. Для гідрологічних заказників характерним є захист озер: Броно (заказник «Броно»), Велике Оріхове, Засвяття («Оріхівський»), Велика Близна, Мала Близна («Озерця»), що мають льодовикове походження, а також водойми карстового походження – озера Святе («Залухівський») та болота сфагнового типу («Гірницьке болото»). У водах озер зростає водна рослинність, окремі види якої включені до Зеленої книги України – латаття біле *Nymphaea alba*, глечики жовті *Nuphar lutea*. Поблизу узбережних лучно-болотяних угідь трапляється рідкісний вид ЧКУ – любка дволиста *Platanthera bifolia*. В озерах мешкають окунь *Perca fluviatilis*, плітка *Rutilus rutilus*, вугор європейський *Anguilla anguilla*, лин *Tinca tinca*, карась сріблястий *Carassius gibelio*, щука звичайна *Esox lucius*, у болотах і лісах безліч земноводних і плазунів: жаби озерна *Pelophylax ridibundus* і трав'яна *Rana temporaria*, кумка звичайна *Bombina bombina*, ропуха зелена *Pseudepidalea viridis*, ящірка прудка

Lacerta agilis, черепаха болотяна *Emys orbicularis*, вуж звичайний *Natrix natrix*, гадюка звичайна *Vipera berus*. Серед птахів поширені сорока *Pica pica*, сойка *Garrulus glandarius*, сова вухата *Asio otus*, лиска *Fulica atra*, крижень *Anas platyrhynchos*, чирянки велика *A. querquedula* і мала *A. crecca*, лебідь-шипун *Cygnus olor*, зяблик *Fringilla coelebs*, повзик *Sitta europaea* та інші види. Болото у заказнику «Гірницьке болото» вкрите низькобонітетним різноліссям берези повислої *Betula pendula* і сосни звичайної *Pinus sylvestris* природного походження, де серед сфагнів *Sphagnum*, осок *Carex*, багна болотяного *Ledum palustre* трапляються рідкісні види ЧКУ: ломикамінь болотяний *Saxifraga hirculus*, осока тонкокореневищна *Carex chordorrhiza*. У ботанічних пам'ятках природи приділяється увага збереженню лісових насаджень, зокрема дуба черешчатого *Quercus robur* віком понад 400 років («Дуб звичайний») та високобонітетної ділянки ялинового лісу природного походження віком близько 80 років («Гірницький ялиник») [3–6; 8–10].

Самарівська громада має сприятливі кліматичні умови, багата водними, земельними, лісовими ресурсами та природно-заповідними територіями, що створюють передумови для повноцінного розвитку екологічного та пізнавального туризму й природоохоронної діяльності. Проте мають місце й окремі проблеми, що потребують запровадження заходів щодо покращення ситуації, а саме: 1) протидії кліматичним змінам на місцевому рівні (зменшення викидів парникових газів, обмеження діяльності шкідливих виробництв); 2) збільшення площ лісових насаджень; 3) очищення водних об'єктів громади від забруднення; 4) чітке окреслення меж природоохоронних об'єктів; 5) виявлення можливостей утворення нових об'єктів ПЗФ; 6) розширення меж вже існуючих природоохоронних територій; 7) обґрунтування питання надання природоохоронним об'єктам вищого (загальнодержавного) статусу на основі результатів наукових досліджень; 8) розробка туристсько-екскурсійних маршрутів із внесенням до них наявних об'єктів ПЗФ; 9) створення рекреаційних пунктів та місць короткотривалого відпочинку для туристів; 10) застосування новітніх методів інформування населення про цінність природоохоронних територій; 11) підвищення рівня наукової, еколого-виховної, туристсько-рекреаційної діяльності в межах загальнозоологічних заказників.

Висновки. За результатами дослідження природних ресурсів Самарівської ТГ Ковельського району Волинської області встановлено наявність вагомого природного рекреаційного потенціалу, зокрема природно-заповідного. Водночас, існує низка проблем, що перешкоджають розвитку туристично-рекреаційної сфери. У дослідженні запропоновано заходи, що дають змогу їх вирішити та забезпечать оптимальне використання та розвиток території.

Джерела та література

1. Волинське обласне управління лісового та мисливського господарства. URL: <https://lisvolyn.gov.ua/>
2. Головне управління статистики у Волинській області URL: <http://www.lutsk.ukrstat.gov.ua>.
3. Децентралізація влади URL: <http://decentralization.gov.ua/region/item>
4. Карпюк З. К., Фесюк В. О., Антипюк О. В. Природно-заповідний фонд Волинської області: альбом-каталог. Київ, 2018. 136 с.
5. Ковельська районна державна адміністрація. URL: <http://koveladm.gov.ua/>
6. Природно-заповідний фонд Волинської області. URL: <http://eco.voladm.gov.ua/>
7. Регіональний офіс водних ресурсів у Волинській області. URL: <https://vodres.gov.ua/>
8. Самарівська територіальна громада. URL: <https://samary-otg.gov.ua/>
9. Управління екології та природних ресурсів Волинської ОДА. URL: <https://voladm.gov.ua/category/upravlinnya-ekologiyi-ta-prirodnih-resursiv/1/>
10. Чир Н. В., Качаровський Р. Є. Дослідження питання туристично-рекреаційного потенціалу Ратнівського району Волинської області. *Вісн. Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Серія «Географія»*. 2017. № 3(68)/4(69). С. 113–117. DOI: 10.17721/1728-2721.2017.68.21.

Наукове видання

Актуальні проблеми міжнародних відносин і регіональних досліджень

Матеріали Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції,
м. Луцьк, 6 грудня 2021 р.

(українською, англійською, польською, російською мовами)

Друкується в авторській редакції
Верстка В. Й. Лажніка

Підписано до друку 10.12.2021 р. Формат 60x84^{1/16}. Папір офс. Гарн. Arial.
Друк цифровий. Обсяг: 20,92 ум. др. арк., 19,86 обл.-вид. арк.
Наклад 300 пр. Зам. № 135. Видавець і виготовлювач – Вежа-Друк
(м. Луцьк, вул. Шопена, 12, тел. (0332) 29-90-65)
Свідоцтво Держ. комітету телебачення та радіомовлення України
ДК № 4607 від 30.08.2013 р.